

Przykład opinii biegłego rewidenta na temat skonsolidowanego sprawozdania finansowego zawierającej niezmodyfikowaną opinię:

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

Dla

(nazwa adresata opinii)

Sprawozdanie z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Przeprowadziliśmy badanie załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej

(nazwa jednostki dominującej¹ i określenie jej formy prawnej)

z siedzibą w.....

na które składają się: wprowadzenie do skonsolidowanego sprawozdania finansowego, skonsolidowany bilans sporządzony na dzień, skonsolidowany rachunek zysków i strat, skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym i skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych za rok obrotowy od do oraz dodatkowe informacje i objaśnienia.²

Odpowiedzialność kierownika jednostki dominującej i osób sprawujących nadzór³ za skonsolidowane sprawozdanie finansowe

Kierownik jednostki dominującej jest odpowiedzialny za sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego i za jego rzetelną prezentację zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2016 r. poz. 1047, z późn. zm.), zwaną dalej „ustawą o rachunkowości”, wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi oraz innymi obowiązującymi przepisami prawa. Kierownik jednostki dominującej jest również odpowiedzialny za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną dla sporządzenia

¹ W przykładach opinii stosuje się określenie „jednostka dominująca”. W opinii właściwej celowe jest stosowanie takiej nazwy, pod jaką jednostka dominująca, której skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zbadane, prowadzi firmę.

² W przypadku opinii dla jednostki dominującej, która sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodnie z MSR ten akapit powinien zostać dostosowany odpowiednio do formy oraz elementów sprawozdania opracowanego przez jednostkę w ramach stosowanych zasad. Przykładowo w wyliczeniu wymienić należy: skonsolidowane sprawozdanie z wyniku za rok obrotowy..., skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów za rok obrotowy..., skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za rok obrotowy..., skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień..., skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za rok obrotowy... oraz opis znaczących zasad (polityki) rachunkowości a także informacje dodatkowe i objaśniające.

Ponadto akapit ten wymaga modyfikacji w przypadku opinii wydawanej dla banku lub ubezpieczyciela.

³ W przypadku gdy jednostka dominująca nie posiada rady nadzorczej lub innego organu nadzorującego, z tytułu oraz z treści tego akapitu należy usunąć zapis dotyczący tego organu. Jeżeli jednostka dominująca posiada radę nadzorczą lub inny organ nadzorujący w treści akapitu należy wybrać odpowiednie sformułowanie dotyczące nazwy tego organu a nieodpowiednie usunąć.

skonsolidowanego sprawozdania finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem⁴.

Zgodnie z ustawą o rachunkowości kierownik jednostki dominującej oraz członkowie rady nadzorczej (lub innego organu nadzorującego) jednostki dominującej są zobowiązani do zapewnienia, aby skonsolidowane sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w ustawie o rachunkowości.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Jesteśmy odpowiedzialni za wyrażenie opinii o tym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym na podstawie przeprowadzonego przez nas badania.

Badanie przeprowadziliśmy stosownie do postanowień rozdziału 7 ustawy o rachunkowości oraz zgodnie z Krajowymi Standardami Rewizji Finansowej w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Badania przyjętymi uchwałą nr 2783/52/2015 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 10 lutego 2015 r. z późn. zm. Standardy te wymagają przestrzegania wymogów etycznych oraz zaplanowania i przeprowadzenia badania w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnego zniekształcenia.

Badanie polegało na przeprowadzeniu procedur służących uzyskaniu dowodów badania kwot i ujawnień w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Dobór procedur badania zależy od osądu biegłego rewidenta, w tym od oceny ryzyka istotnego zniekształcenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem. Dokonując oceny tego ryzyka biegły rewident bierze pod uwagę działanie kontroli wewnętrznej, w zakresie dotyczącym sporządzania i rzetelnej prezentacji przez jednostkę dominującą skonsolidowanego sprawozdania finansowego, w celu zaprojektowania odpowiednich w danych okolicznościach procedur badania, nie zaś wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej jednostki. Badanie obejmuje także ocenę odpowiedniości przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, racjonalności ustalonych przez kierownika jednostki dominującej wartości szacunkowych, jak również ocenę ogólnej prezentacji skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Wyrażamy przekonanie, że uzyskane przez nas dowody badania stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia przez nas opinii z badania.

Opinia

Naszym zdaniem, załączone skonsolidowane sprawozdanie finansowe:

- przekazuje rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej grupy kapitałowej na dzień, oraz jej wynik finansowy za rok obrotowy od do, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy o rachunkowości i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości jednostki dominującej⁵

⁴ Jeżeli jednostka sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z MSR, to ten akapit otrzymuje następujące brzmienie:

„Kierownik jednostki dominującej jest odpowiedzialny za sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego i za jego rzetelną prezentację zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej oraz innymi obowiązującymi przepisami prawa. Kierownik jednostki dominującej jest również odpowiedzialny za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną dla sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie zawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem”.

⁵ Jeżeli jednostka dominująca sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodnie z MSR, to tiret pierwszy otrzymuje następujące brzmienie:

- jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi grupę kapitałową przepisami prawa⁶, i postanowieniami umowy/statutu⁷ jednostki dominującej.

Sprawozdanie na temat innych wymogów prawa i regulacji

Opinia na temat sprawozdania z działalności grupy kapitałowej

Nasza opinia z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie obejmuje sprawozdania z działalności grupy kapitałowej.

Za sporządzenie sprawozdania z działalności grupy kapitałowej zgodnie z ustawą o rachunkowości oraz innymi obowiązującymi przepisami prawa jest odpowiedzialny kierownik jednostki dominującej. Ponadto kierownik jednostki dominującej oraz członkowie rady nadzorczej (lub innego organu nadzorującego)⁸ jednostki dominującej są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie z działalności grupy kapitałowej spełniało wymagania przewidziane w ustawie o rachunkowości.

Naszym obowiązkiem było, w związku z przeprowadzonym badaniem skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zapoznanie się z treścią sprawozdania z działalności grupy kapitałowej i wskazanie czy informacje w nim zawarte uwzględniają postanowienia art. 49 ustawy o rachunkowości i czy są one zgodne z informacjami zawartymi w załączonym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Naszym obowiązkiem było także złożenie oświadczenia, czy w świetle naszej wiedzy o grupie kapitałowej i jej otoczeniu uzyskanej podczas badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego stwierdziliśmy w sprawozdaniu z działalności grupy kapitałowej istotne zniekształcenia.⁹

Naszym zdaniem informacje zawarte w sprawozdaniu z działalności grupy kapitałowej uwzględniają postanowienia art. 49 ustawy o rachunkowości¹⁰ i są zgodne z informacjami zawartymi w załączonym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Ponadto, w świetle wiedzy o grupie kapitałowej i jej otoczeniu uzyskanej podczas badania skonsolidowanego

„przekazuje rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej grupy kapitałowej na dzień, oraz jej wynik finansowy i przepływy pieniężne za rok obrotowy od do, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości jednostki dominującej”.

⁶ W przypadku emitentów giełdowych należy odnieść się w tym miejscu również do zgodności z wymogami Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz.U. z 2016 r. poz. 860).

⁷ Należy wybrać właściwe.

⁸ W przypadku gdy jednostka dominująca nie posiada rady nadzorczej lub innego organu nadzorującego z treści tego akapitu należy usunąć zapis dotyczący tego organu. Jeżeli jednostka dominująca posiada radę nadzorczą lub inny organ nadzorujący w treści akapitu należy wybrać odpowiednie sformułowanie dotyczące tego nazwy tego organu a nieodpowiednie usunąć.

⁹ Jeżeli jednostka dominująca jest bankiem, to w tym miejscu sprawozdania należy dodatkowo zamieścić następujący zapis „Ponadto zgodnie z wymogami art. 111a ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. prawo bankowe (Dz. U. z 2015 r., poz. 128, z późn. zm.), zwanej dalej „prawem bankowym”, naszym obowiązkiem było zbadanie informacji finansowych zawartych w punkcie xxx sprawozdania z działalności grupy kapitałowej. Badanie to przeprowadziliśmy zgodnie z zakresem opisanym w paragrafie „Odpowiedzialność biegłego rewidenta” powyżej.”.

¹⁰ W przypadku opinii dla emitentów giełdowych należy odnieść się w tym miejscu również do zgodności z wymogami Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz.U. z 2016 r. poz. 860).

Natomiast w przypadku opinii dla ubezpieczyciela należy dodatkowo odnieść się do wymogów określonych w załączniku nr 6 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji z dnia 12 kwietnia 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 562).

sprawozdania finansowego nie stwierdziliśmy istotnych zniekształceń w sprawozdaniu z działalności grupy kapitałowej. *¹¹ ¹²

**-jeśli stwierdzono zniekształcenia lub braki – należy odpowiednio zmodyfikować treść akapitu i je opisać.*

Informacje o wypełnieniu innych obowiązków wynikających z przepisów prawa

[W tej sekcji zamieszcza się inne informacje wymagane przepisami.]

Data opinii

[Imię, nazwisko, nr w rejestrze i podpis kluczowego biegłego rewidenta/podpisy kluczowych biegłych rewidentów]

.....

Działający w imieniu:

[Nazwa, adres i numer na liście podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych, podmiotu w imieniu którego kluczowy biegły rewident/kluczowi biegli rewidenci zbadali/zbadali skonsolidowane sprawozdanie finansowe]

.....

.....

¹¹ Ponadto tylko w przypadku gdy jednostka dominująca jest spółką, której akcje notowane są na rynku regulowanym lub w alternatywnym systemie obrotu należy dodać następujący zapis, po odpowiednim uwzględnieniu informacji oznaczonych w tym przypisie symbolem „⁹⁾”:

„W związku z przeprowadzonym badaniem skonsolidowanego sprawozdania finansowego, naszym obowiązkiem było również zapoznanie się z oświadczeniem jednostki dominującej o stosowaniu ładu korporacyjnego stanowiącym wyodrębnioną część sprawozdania z działalności grupy kapitałowej. Naszym zdaniem w oświadczeniu tym jednostka dominująca zawarła informacje wymagane zgodnie z zakresem określonym w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 60 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1639, z późn. zm.)⁹⁾ lub w regulaminach wydanych na podstawie art. 61 tej ustawy⁹⁾. Informacje te są zgodne z mającymi zastosowanie przepisami oraz z informacjami zawartymi w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.”

¹² Jeżeli jednostka dominująca jest bankiem, to w tym miejscu sprawozdania należy dodatkowo zamieścić następujący zapis „Ponadto informacje finansowe zawarte w punkcie xx sprawozdania z działalności grupy kapitałowej zostały sporządzone zgodnie z wymogami art. 111a ust.1 i 2 prawa bankowego”